

Zdravíme
Davida Kostelančika
z New Yorku

30 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 092670)

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

ÚTERÝ 15. LEDNA 1991 · Čís. 4

TUESDAY JANUARY 15, 1991

VRACI SE STALINISMUS DO SOVETSKEHO SVAZU

U parlamentní budovy ve Vilně se v pátek shromáždilo asi 4.000 Litevců v odpověď na volání, aby se "moc národa" postavila na obranu proti sovětskému vojsku.

MOSKVA - SSSR

Oddily parašutistů byly vyslány do baltických států, aby vynutily sovětskou brannou povinnost. Rekruti prostě nenastoupili. Sovětské ministerstvo obrany oznámilo, že parašutisté byli vysláni do baltických republik Estonska, Lotyšska a Litvy, podobně jako do Arménie, Gruzínska, Besarabie a některých oblastí Ukrajiny, aby vynutili vojenskou povinnou službu a našli vojenské zběhy. Prohlášení ministerstva neuvádí, kolik vojska bylo, či bude zasláno, ale lotyšský parlament hlásil, že několik divísi parašutistů je v pohybu. Každá divise má asi 10 tisíc mužů a důstojníků. Rozhodnutí o užití vojska k vynucení

povinné vojenské služby je dosud nejsilnějším znamením, že Gorbačov může mít v úmyslu plánovat pozitivní disciplinární akci proti neklidným republikám.

Litvinský vůdce se vzdal svého úřadu, jakmile sovětské oddíly začly přijíždět do tohoto baltického státu. Kazimiera Prunskiene se rozhodla podat demisi, jakmile litvinský parlament zrušil rozhodnutí její vlády, kterým měly být zvýšeny ceny potravin. Její rozhodnutí přišlo několik hodin po vstoupení sovětských vojáků na litevskou půdu, tedy na začátku vynucování povinné vojenské služby.

Zatím ve Washingtonu Bushova ad-

Pokračování na str. 3

Znamení doby pro Sověty: Car

Mike Blair

Před devíti lety, ve svém vydání z 30. listopadu 1981 referoval Spotlight o události, která měla důsledky pro celý svět. Byla téměř úplně ignorována sdělovacími prostředky státního zřízení, ale teď pronikla do celé nesmírné rozlohy Sovětského svazu. Zpráva dodává detaily o tom, jak ruská ortodoxní církev mimo Rusko, skupina kněží, která se odštěpila a opustila komunisty ovládanou církev v Sovětském svazu) v New York City, kanonisovala na svaté v ceremoniích v New Yorku 31. října a 1. listopadu 1981 Mikuláše II., cara všech částí Ruska, jeho rodinu a nějakých 30.000 mučedníků církve, o kterých měla dokumenty, že byli zamordováni Sověty od doby ruské revoluce v r. 1917.

A nyní hnutí, které začalo v New Yorku kanonisací cara a jeho rodiny se rozšířilo do samotného Sovětského svazu. Dosáhlo Svěrdlovka, města 870 mil na východ od Moskvy, přejmenovaného Sověty z Jekatěrinburku, které bylo původně pojmenováno na památku ruské císařovny Kateřiny Veliké. Bylo to tam, kde komunisté zavraždili cara a jeho rodinu.

"Komunisté vyvraždili carskou rodinu spolu s tisíci jiných nových

Pokračování na straně 7

Zraněný civilista je odnášen za sovětského útoku v neděli na televizní věž ve Vilně na Litvě, jehož výsledkem bylo 13 mrtvých.

Škodovka a Volkswagen

František Sion, Vídeň

V Československu debatovaly loňského roku vlády o tom, jak by bylo možno hospodářství po 40-leté devastaci komunistickým režimem uzdravit. Záhy bylo jasné, že je to možné pouze zavedením tržního hospodářství, které podléhá zákonu poptávky a nabídky. Byla uzákoněna rozsáhlá privatisace ve 3 etapách. V první, již nyní prováděné, mohou čsl. občané v aukcích (dražbách) koupit menší podniky, restaurace a pod. Seznam těchto podniků, jejichž majetkové poměry jsou vyjasněné, musí být 30 dnů před aukcí vyvěšen na místním obecním zastupitelstvu (dříve národní výbor). Zájemci musí složit 10% vyvolávací ceny, nejméně 10.000 korun, plus 1000 korun za právo účasti. Kdo se chce zúčastnit jako divák, zaplatí vstupné 50 korun. Ceny neprodaných objektů se sniží až o 50% a bude připuštěna účast cizinců - ti ale musí zaplatit původní nesnížené ceny.

Na jaře 1991 bude uzákoněna velká privatisace, do které budou spadat všechny velké podniky. Zásadně bylo rozhodnuto rozdělit velké státní podniky na menší, lépe přehledné a kontrolované jednotky a jejich část nabídnout i zahraničním zájemcům a investorům. V případě mladoboleslavské Škodovky, jediné továrny na osobní auta, bylo zájemců o finanční účast celá řada. Po důkladném přezkoušení všech kritérií zbyly pouze 2 vážní zájemci, německý Volkswagen a francouzský Renault. A tu rozhodovala taktika zahraničních vyjednávačů. Ředitel VW Hahn ujistil čsl. vládu, že vzdor modernisaci a automatisaci nebude žádný zaměstnanec propuštěn. Pozval dělníky k návštěvě továrny ve Wolfsburgu, aby poznali způsob práce event. se již zaučili. Po tomto taktickém tahu začal tlak ze zdola. Závodní rada informovala dělníky o poměrech a platech německých kolegů a účastníci zájezdu to potvrdili. A tu nezbylo generálnímu řediteli Škodovky Petru Dědkovi (kterému jistě bylo v soukromých rozhovorech slíbeno místo v dozorčí radě

Pokrač. na str. 2

Z deníku komentátora

Jaroslav Moudrý

Na počátku krise v Perském zálivu jsem napsal na těchto stránkách, že pan Bush je prvním presidentem a člověkem, který veřejně oznámil světu, že "americká krev je k pronájmu". Tento kometář se týkal příslibu Saudské Arábie a Kuwaitu, že ponese veškeré výdaje, spojené s operací "štit pouště" a nutné k vydržování armády Spojených států na jejich "obranu" proti Iraku. Jde o biliony dolarů a podrobnosti jsem ostatně hned uvedl. Tím ovšem spadla jedna část tíživé problematiky s beder pana Bushe.

Druhá skupina států, velmi důležitá pro tuto osobní politiku pana Bushe se skládá z ostatních arabských států, které musely být získány pro koalici, stavěnou Bushem a jeho oddaným pomocníkem Bakerem, toho jména druhým, je vedena Egyptem, Syrií a téměř všemi arabskými státy, aby se z nich stal "ochotní a loyální spojenci Spojených států v křížáckém tažení pana Bushe. Jakkoliv peníze od Saudů a Kuwaitu lze nazvat úplatkem, žoldem či nájemným, peníze placené Spojenými státy těmto zemím jsou vyloženými úplatky. Jako obyčejně, 30 jidášských stříbrných splnilo svou úlohu. Do této druhé třídy ovšem také patří tradiční povinné kontribuce Izraeli, mikrostátu, jehož lid zřejmě zůstane věren své tisícileté tradici. Členství Izraele v této Bushově koalici má ovšem velice pikantní příchut', neboť arabské státy z první a druhé skupiny veřejně a důrazně prohlásily, že jakmile Israel zasáhne jakýmkoliv způsobem do konfliktu, ony vystoupí z koalice a půjdou proti němu. Člověk s průměrnou inteligencí tuto podmínku musel předpokládat. Zatím úplatky dosáhly výše několika bilionů dolarů. Podrobnosti jsme také přinesli v tomto listě.

Třetí skupina patří k jinému typu spojenců a slouží jiným účelům. Patří k ní státy svaté aliance Bushe a Saladina, s podivuhodnou shodou okolností i členové Bezpečnostní rady OSN. Přednost mají ovšem ty státy, které mají "právo veta", Francie, Anglie, Sovětský svaz a Čína. V případě dvou posledních panu Bushovi nezáleželo na tom, co se dělo v SSSR od r. 1917 či v Číně od let čtyřicátých až po naše dny, zavraždění milionů lidí po celém SSSR, utlačování celých národů - do Litvy poslal Gorbačov, přítel pana Bushe, parašutisty právě před několika dny, neboť Litva má tu smělost, že chce samostatnost spolu s ostatními baltickými státy, vraždy na Tiananmen-ském náměstí jsou pro pana Bushe jen ilusí. Tož aby se pan Bush zabezpečil v Bezpečnosti radě a vyloučil eventuelně užití práva veta proti resoluci začal rozdávat peníze občanům Spojených států nalevo a na pravo. Opět 30 stříbrných splnilo svůj úkol - pan Bush dostal od Bezpečnostní rady OSN svou resoluci, která ho "opravňuje" k válečné akci proti Iraku. Všimněme si, že již ne k "akci obranné". Jen bych rád někde našel doklad, který opravňuje Bezpečnostní radu OSN, čili celé OSN, dávat instrukce Spojeným státům a také ovšem ostatním členům OSN, kde mohou nalézt zákon, dle kterého Spojené státy a také ovšem ostatní členové OSN jsou podřízeny OSN, čili kdy se všechny ty členské státy zřekly své svrchovanosti (suverenity) ve prospěch OSN. Kde je tedy ústavní dodatek v tom smyslu, a kde a kým byl přijat?

Koalice je připravena k boji, Američané ovšem stojí v prvních řadách. Oddíly složené z číločků, kteří vůbec nevědí co jsou to hrůzy války. Vidí sice ve filmech, v televizi perverzní "války", od Star War až po ty želvy, ale je to "zábava". Či to byla příprava? Ale pan Bush dostal zapláceno, však on ten schodek nebude tak velký a s těmi potraty a rodinným skandálem jeho synů, kteří se tak snadno ku podivu dostali do vysokých finančních kruhů, kde prý mají nějaké potíže, ono se to všechno nějak schová v tom malém dobrodružství v Zálivu.

Po několika měsících si ale začínají také druzí uvědomovat opravdovou roli Spojených států v arabských zemích. Jedním je pan Arthur Schlesinger Jr., který má pěknou úvahu na toto téma v pondělním Wall Street Journalu. Přinášíme několik výtahů, které mimoto, že potvrzují náš názor o "americké krvi k pronájmu", dávají se na situaci s druhého břehu, s hlediska arabských spojenců. Jejich názory jsou opravdu velmi zajímavé. Již název úvahy je velmi pozoruhodný: "Bílí otroci v Perském zálivu". A zde jsou některé pasáže:

"...Bushova harazdní hra v Zálivu může se stále ještě vyplatit. Modleme se, aby se tak opravdu stalo - že kombinace mezinárodních hospodářských

Pokrač. na str. 3

WASHINGTON - D.C.

Před dnešním schválením resoluce, kterou dává kongres Spojených států Bushovi volnou ruku v Perském zálivu, (pozn. red.: k podrobnostem se ovšem vrátíme později) čímž byla zodpovědnost za vše co se nyní stane přesunutá na kongres sám a jehož členové hlasující pro resoluci se budou zodpovídat svým voličům, vývoj situace se vyvíjel asi takto: Bush si hledal zákonodárce, kteří by plně podporovali užití "všech nutných prostředků" proti Iraku. Varoval, že každá mírnější kongresní akce jen dodá odvahy radikální politice Saddama Husseina v Kuwaitu. President řekl, že je "rozhodnut užit všeho co je nutné k ochraně americké bezpečnosti". Schůzka státního tajemníka Bakera se zahraničním ministrem Iraku Azizem zřejmě nesplnila svůj účel a vše zůstalo při starém. Krise v Perském zálivu pokračuje. Dle Bushe byla to "poslední možná příležitost" vyřídit spor mírovými prostředky. Některá vyslanectví v Bagdadu zavřela své dveře a ještě více leteckých společností zrušilo své lety na Střední východ. Mluvčí "Navy" řekl, že americké a španělské válečné lodě obsadily a vrátily zpět sovětskou nákladní loď, která plula do Jordánu s nákladem vojenského zařízení a neměla správný seznam na ločním manifestu.

Bakerovy rozhovory s Azizem končily s nepřekonatelným nedorozuměním mezi Spojenými státy a Irakem. Pravděpodobnost války na Středním východě značně vzrostla po více než šestihodinových rozmluvách mezi státním sekretářem a irackým ministrem zahraničních věcí. Po zasedání Baker podal pochmurnou zprávu o ochotě Iraku vyklidit Kuwait v nadcházejícím úterý. Ve

Washingtonu Bush řekl, že je sklíčen, ale že se stále ještě "nevzdal" ve své víře v eventuelní kladný výsledek pomocí diplomatického vyjednávání, ve kterém nyní bude pokračováno OSN a pravděpodobně i Francií. Bílý dům se odvolal k autoritě právního mechanismu, který dovoluje mobilisovat americký průmysl pro válku a odhalil plán na prodloužení povinnosti rezervistů a s možností povolání ještě dalších. Washington v pravém slova smyslu vyzval Perez de Cuellara z OSN, aby odcestoval do Bagdadu. Cuellar později prohlásil, že půjde. Aziz řekl reportérům, že vypukne-li válka, Irak napadne Izrael. Dále řekl, že odmítl přijmout dopis od Bushe adresovaný Saddam Husseinu a trval, že jeho jazyk byl příliš neslušný pro komunikaci mezi dvěma hlavy států.

Jak jsme se již svrchu zmínili, rozdělený kongres začal svou debatu o politice spojených států v Perském zálivu. Bush je pokládán za možného vítěze té části resoluce, která mluví o autorisaci užití síly za účelem odstranění irackých sil z Kuwaitu, ačkoliv většina demokratů v senátu a Domě zástupců je proti válce v tomto bodě průběhu věci. Mezitím CIA ředitel Webster řekl ve svém dopise, že sankce nebudou dostatečným prostředkem proti Iraku. Perez de Cuellar se již setkal se Saddamem Husseinem v Bagdadu a dle některých zpráv je dohadováno, že hlava OSN vyšetří názor na ústup Iraku z Kuwaitu v určitých intervalech, které by korespondovaly s vyklizením cizích vojenských sil ze Saudské Arábie. Francie, která spolupracuje s Alžírem, se snaží uplatnit svou myšlenku o slibu uspořádání mezinárodní konference, jejímž předmětem by byla palestinská otázka a jiné problémy Středního východu jakožto kompenzaci za dobrou vůli Bagdadu vyklizení Kuwaitu.

Škodovka a Volkswagen...

německé centrály) nic jiného, než informovat vládu, že celé osazenstvo je pro spolupráci s Volkswagemem, kterému vláda smluvně zajistila 30% účast. Ta se má v budoucnu zvýšit na 70%. Toto rozhodnutí čsl. vlády jistě usnadnilo to, že bude do modernisace investováno 10 miliard německých marek v prvním desetiletí. S největší pravdě - podobností bude Renaultu nabídnuta spolupráce při výrobě nákladních aut. Obě tyto zahraniční továrny pochopily budoucí možnosti v dodávkách na východoevropské trhy, kde chybí miliony aut. Značka Škoda se může pochlubit 100-letou tradicí a dobrými kontakty, které někdy západoevropským firmám chybí.

Jaké budou následky této spolupráce? Po jarní amnestii 1990 opustilo Škodovku na 1600 vězňů, kteří tam byli denně přiváděni z vězení v sousední budově. Produkce ihned poklesla o 14.000 aut ročně. Mezitím byli posláni domů Kubánci a zbyli mimo domácích dělníků pouze Vietnamci a Poláci, kteří pracují na základě mezistátních smluv. Pro ty byly upraveny ubytovny v celách bývalé věznice. Podařilo se zvýšit výrobu a nové vedení plánuje zvýšení o 100%, takže nebude nutné dělníky propouštět.

Ministr strojírenství Miroslav Grégr poukázal na další výhody této spolupráce. Příliv německého kapitálu dává velké šance dodavatelům Škodovky. Jistě i obyvatelstvo města Mladá Boleslav velmi rychle ucítí zvyšující se standard škodovackých dělníků, kteří dnes vydělávají 3.500 korun měsíčně a plánuje se podstatné zvýšení jejich platů.

Závod bude pro osazenstvo budovat byty a nákupní střediska. Pro zahraniční návštěvníky a nákupci bude nutné postavit moderní hotel.

A tak se pomalu, ale jistě zapojuje (Československo po překonání počátečních potíží, opět do celoevropské organizace demokratických národů.

Czechoslovak Daily Herald DENNÍ HLASATEL <small>Established 1891</small> 6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402 TEL.: (708) 749-1891 and 749-1893 Second class postage paid at Berwyn, Illinois Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays			
SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):			
UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$ 35.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$25.00	6 months \$ 55.00	\$30.00
12 months \$80.00	\$42.00	12 months \$100.00	\$52.00
<small>Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články stotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslané rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.</small>		OVERSEAS in US Dollars	
		3 months \$ 38.00	\$22.00
		6 months \$ 70.00	\$35.00
		12 months \$125.00	\$65.00

se vrací Stalinismus ...

ministrace kritisovala Moskvu za její rozhodnutí k vyslání vojenských oddílů do sedmi rebelujících republik. Mluvčí presidenta Gorbačova řekl, že v jeho kandidátech pro nový kabinet bude také zahrnut nástupce Sevardnadzeho, který stojí pevně na své resignaci na postavení zahraničního ministra SSSR. Dramatičnost zásahu sovětských tlup roste. Oddíly v litevském hlavním městě napřed ukázaly svou sílu a pak odtáhly. Dříve však vojska Kremle obkličila televizní vysílací věž a utábořila se u parlamentních budov ve Vilnu, čímž byly vzbuzeny obavy z vojenského zásahu. Bylo však oznámeno, že oddíly později odtáhly a litevští demonstranti s mávajícím praporky shromáždili se u Parlamentu. Moskevské oddíly byly také mobilisovány v Lotyšsku. Sovětské Gruzínsko také odmítlo Gorbačovovo ultimatum, aby vyklidilo

policii z Jižního Ossetia, které prohlásilo svou nezávislost od republiky.

V poslední fázi události tohoto týdne, Gorbačov naléhá na litvinskou vládu, aby zadržela svůj pohyb k nezávislosti a naznačil, že je pod tlakem, aby uplatnil přímou presidentskou vládu ve všech nepokojných místech.

Albert Sismenas byl zvolen novým litevským ministerským předsedou. Stal se tak nástupce Kazimiera Prunskiene, která odstoupila dříve.

Sevardnadze prohlásil, že rozložení sovětských vojenských útvarů v sedmi republikách, které prohlásily svou nezávislost, není nadměrným užitím síly. Sovětský ministr zahraničí, který v minulém měsíci vyjádřil své obavy z diktatury, když ohlásil své plány na svou resignaci, řekl také, že pochybuje o své účasti na schůzce mezi SSSR a Spojenými státy, která je plánována na 11-13 února v Moskvě.

Potřeba pomoci od Západu

New York Times

Ideální přechod k tržnímu hospodářství by měl být téměř bezbolestný a výroba by neměla klesnout, ale většina ekonomů říká, že je to jenom sen.

"Když chcete zavést zcela nový hospodářský systém znamená to, že musíte přemístit finanční zdroje do jiných sektorů", řekl Zdeněk Lukas, ekonom z Ústavu pro srovnávací hospodářské studie ve Vídni. Během tohoto přemísťování zdrojů musíte očekávat snížení výroby".

Někteří ekonomové říkají, že bolest může být zredukována na minimum použitím postupného přístupu k věci. Navrhují, aby kontroly cen byly odstraňovány postupně, a rušení subvencí aby bylo prováděno pomalu. Tato metoda by mohla přitlumit bolest - což mnozí ekonomové potvrzují, ale říkají, že by oddálila příchod dynamismu volného trhu a vzrůstu. Většina západních ekonomů a mnoho ekonomů ve východní Evropě rovněž říká, že nejlepší přechod je rychlý přechod - vytrhnout národy z jejich komunistického ustrnutí a udělat jejich hospodářství ohebná, poddajná o mnoho dříve. Avšak, říkají tito ekonomové, je nutno nastavit široké bezpečnostní síť k ochraně těch, kteří ztratí zaměstnání nebo jejichž mzdy nebo pense nedrží krok s inflací.

Jeden z mála hledisek v nichž ekonomové souhlasí je důležitost kritického množství reforem. Cílem zrušení kontroly cen může být popohnání podniků k zvýšené produkci, ale jediným výsledkem může být zvýšení cen. Aby povzbudili výrobu a výkonnost, budou ekonomové a politikové možná muset také udělat konec ústřednímu plánování, povzbudit soutěž a přeměnit podniky na soukromé vlastnictví.

Podstatným krokem v příchodu k svobodnému trhu je legalisování propouštění zaměstnanců, usměrňování dělníků do rostoucích sektorů hospodářství. Ale protože ubytovací trh ve východní Evropě, který je stále ještě řízen většinou komunistickými pravidly, dělá přestěhování kvůli novému zaměstnání skoro nemožným, takové změny by se mohly setkat s nezdarem. Není divu, že ti, kteří dělají plány říkají, že je důležité dělat změny na mnoha frontách zároveň.

Poslední ponaučení, jak říkají východoevropští vysocí vládní úředníci, že tato oblast potřebuje více pomoci od Západu - investice, úlevy ve splácení dluhů a umění vést podniky. Účty za olej v oblasti rychle stoupají, její břemeno dluhů roste, její sociální napětí a bída vzrůstá. Je třeba bilionů dolarů od Západu v příštím desetiletí k odvrácení pohromy, jak říkají mnozí ekonomové.

"Západ nedal dohromady svou úlohu", řekl profesor Sachs. "Právě teď je tu pocit naléhavosti. Musíme něco udělat.

Z deníku komentátora...

Denní Hlasatel 3

15. ledna 1991

sankci, politického tlaku a vojenské výstavby donutí Saddam Husseina, aby se dal na pokání a na ústup. Modleme se, aby tvrdá mluva z Washingtonu byla opravdu připravena jen za účelem psychologického válčení - aby se vše tak uskutečnilo..."

"...Mezi našimi vytyčenými cíly je obrana Saudské Arabie, osvobození Kuwaitu a restaurování královské rodiny a zřízení, užívaje presidentovy fráse, "stabilního a bezpečného Zálivu". Pravděpodobně tyto velkomyslné a srdečné cíle by měly získat spolupráci, úctu a vděčnost od místních obyvatel. Avšak náznaky jsou opačné, neboť naše účast jen zvyšuje opovržení Arabů pro Spojené Státy".

"Bílí otroci.

Před několika dny popsali v těchto novinách (Pozn. překl.: W.S.J.) Geraldine Brooks a Tony Horwitz nechut' Arabů, aby bojovali na svou vlastní obranu. Státy v Zálivu mají počet obyvatel téměř tak velký, jako má Irak, ale nemají žádných opravdových armád a mají také velmi omezenou náklonnost, aby si je postavily. Proč by měly? Journal cituje jednoho představitele ze Zálivu: "Myslíte, že chci poslat svého mladého syna, aby zemřel za Kuwait?" Kucká se smíchy a dodává: "Máme zde své bílé otroky z Ameriky, aby to za nás udělali..."

"Na své nedávné schůzce Rady spolupracujících členů Zálivu, arabské státy si vzájemně gratulovaly na své slovní odsouzení agrese Iraku, ale neřekly ani jednoho slova díky americkým oddílům, které překročily půl světa, aby za ně bojovaly. Jemenský diplomat vysvětlil toto zvláštní zanedbání Judith Miller z New York Times: "Spousta vládců v Zálivu prostě nepocituje, že by měli děkovat lidem, které se najali, aby za ně bojovali".

"James LeMoune hlásil v New York Times již v říjnu minulého roku ve své zprávě ze Saudské Arabie: "Na trzích a v ulicích nevidíte žádné masové mobilisace. Scény veselých amerických rodin, které dávají sbohem svým synům a dcerám lze vidět také v některých saudských domovech... Ale postoje některých Saudů k americkým vojákům vypadají jakoby je považovali za druh najmutých policistů velmoci..." Dále citoval saudského učitele: "Američtí vojáci jsou zde jen novým druhem zahraničních pracovníků. Máme zde taxikáře z Pakistanu a nyní zde máme Američany, aby nás ubránili..."

"... Vim, že cílem naší zahraniční politiky není, abychom vyhráli nějakou vděčnost, ale má vytvořit pocit právě naší účinnosti v opravdovém světě. Je zcela možné, že bychom měli prostě spolknout arabské urážky a sloužit dál jako jejich "bílé otroci", protože naše životní zájmy jsou zde v sázce. Ale jak Mr. Dole naznačil, případné životní zájmy Spojených států jsou v sázce, Spojené státy mají tu sílu či vůli, aby nahradily Ottomanské imperium a snad proto naše námaha nám zatím nepřinesla žádnou úctu od arabských vládců, jen jejich opovržení..."

"...A co s nukleárními zbraněmi? Argument preventní války není již více platným proti Iraku, než byl v době, kdy blázni navrhovali ji proti Sovětskému svazu během studené války. V každém případě státní tajemník Baker již ve skutečnosti nabídl slib, že Spojené Státy nezaútočí, jestliže Irak odtáhne z Kuwaitu - slib, který by ponechal Husseina u moci a jeho nukleární zařízení v plné síle..."

"...A prosím pane presidente, ušetřete nás pohledu na Dana Quayleho, jak říká vojenským oddílům, že tato válka nebude druhým Vietnamem. Ke všem čertům, jak on by to mohl vědět?..."

A zde je ještě dodatečný komentář k výtažkům článků pana Schlesingera.

Jak říkala popelka Patsy, "proč plakat nad rozlitým mlékem, když je v něm stejně vody dost?" Vždyť si přece vládnoucí rodiny Saudů, kteří panují bez jakékoliv ústavy a parlamentu a al-Sabah, kteří poslední tři roky vládnou Kuwaitu také bez parlamentu a svobody slova, zaplatily za ochranu, byť i v případě Saudů nehrozilo jim žádné nebezpečí, snad jen v hlavě pana Bushe a jeho poradců z Jerusalema. Kuwait vyloženě kradl iracký olej, překročoval smluvu OPECu v množství a prodejní ceně ropy. Kdyby tak nedělal, také mu nehrozilo žádné nebezpečí. Proč by měli být Arabové vděční Spojeným státům, že byť i z naivity, jsou ochotny za ně krváčet? Když dostáváte v nemocnici transfusi krve jste za to vděční nějaké osobě, která za ni dostala zapláceno? Chování Arabů silně napomíná chování Izraelitů. Konečně jsou to bratrance a jejich mravní hodnoty se diametrálně liší od hodnot Západní civilizace. To již by si lidé měli jednou uvědomit.

I když člověk naprosto nesouhlasí s tím, co se děje v Perském zálivu, chování Arabů je sprostou urážkou. Je jen smutné, že jí cítí velká část Američanů a ne ten, který je příčinou a jejím původcem - president Spojených států George Bush.

First National Bank of Cicero

The Foundation of a Solid Community.

CALL ON US! 780-5000

Serving Our Community
Since 1921

- 24 Hour Cash Station®
- Two Locations
- Free Parking • Drive-Up Banking
- Complete Trust Services Available

A PINNACLE BANK

6000 West Cermak Road, 2500 South Cicero Avenue,
Cicero, Illinois 60650, Phone 780-5000, Member FDIC

Research works.

American Heart
Association

Příprava velké privatizace

Američtí průmyslníci hosty poslanců

Praha (meš) - Velká privatizace byla na pořadu jednání dvou výborů F.S. Výbory hospodářské se nejprve vyjadřovaly za přítomnosti náměstka federálního ministra financí Dušana Trísky k obecným rysům návrhu tzv. transformačního zákona.

K připomínce Martina Kontry (VPN), že projekt kupónové privatizace byl v odborné literatuře odmítnut ekonomy Zeleným a Šikem, náměstek ministra řekl, že neřadí tato dvě jména mezi představitele moderních ekonomických trendů. Zato odborníci ze Světové banky a jiných předních ekonomických institucí koncepci levné distribuce majetku podporují jako v našich podmínkách tu nejlepší. Na otázku Ladislava Adamce (KSCS) o volbě tempa privatizačního procesu D.Tríska uvedl, že alternativy není. Rychlost procesu nevyplývá z rozhodnutí úředníků, ale má svou vlastní dynamiku. Podle jeho názoru jsou rozhodnutí vlády za touto dynamikou v neustálém závěsu. Na závěr dodal, že cílem privatizace je vznik nezávislého subjektu rozhodování a setřesení tohoto břímě ze státu, který spravovat efektivně majetek schopný není.

Hosty výborů pro plán a rozpočet byli představitelé americké firmy Petschek Holding AS. Pan Pierre-Marc Boy prohlásil, že obecně se Československo těší většímu zájmu zahraničních investorů než jiné východní státy, je však třeba nepolepovat v dynamice změn.

Na otázku Miloše Zemana (OF), zda nepovažuje návrh transformačního zákona za zmatený, americký expert odpověděl, že úsudek přenechá poslancům, nicméně se domnívá, že část ekonomiky, která skutečně patří lidu, by se mu měla vrátit, a k tomu je forma lehce dosažitelných kupónů vhodná. Československu doporučil prodat čtyři velké firmy v dobrém zdraví zahraničním podnikatelům a využít takto získané prostředky k transformaci ekonomiky. Navrhl také rozdělení podnikových komplexů na lépe říditelné menší celky, jež by pak mohly spíše obstát pod tlakem budoucí konkurence.

Výbory ústavně právní pokračovaly
Výbory ústavně právní pokračovaly v projednávání paragrafovaného znění novely zákoníku práce.

Spígl, 15. listopadu 1990

SKŘIVÁNEK

JINDŘICH Š. BAAR:

Pokračování z min. čtvrtka

»Tak tě to tera povím. Jalojce, celá strakatá jalojce tam schází. Nebyla si na přípovědi? Neřekla si sama: dyj jim tu jalojci, haby mlíli pokoj?« Jako nebozizek zavrtává Skřivánek tu otázku do Zahořice, kterou už také rozráží horko. Rozvazuje si plenu pod bradou, aby skryla líšácký úsměv a jaksi nejistě odpovídá:

»Můžeš mít pravdu — tak se mi šecko zdá — že ňáká taková řeč vo přípovědi se vedla — huž se dobře nepamatuju — šecko se mi v hlavě plete, že jedno pro druhý zapominám. Poslouchaj, Martine,« obrátila se náhle na muže, »dyt se mi šecko zdá, že huž tu jalojci hani nemáme, co říkáš?« Ale než mohl Zahořek vůbec otevřít ústa, vypálil Skřivánek a ostře:

»Pravdaže nemáte. Hale krávu z ní máte, ha ta muš být náše i s telátkem.«

»Vo tom já vopravdu nevím, že bysme buli Markýté slíbili krávu s teletem.«

»To se točime hustavičně do kolečka ha hrajete si s náma jako kocour s myší,« rozpálil se teď Skřivánek »Pro blázny sme sem nepřišli; víte vy co? Nechte vy si váši krávu i s teletem i s Markýtou ha já si nechám svůj grunt s Matoušem. Dyt eště nejsou spolu kopulirovaný, pustíme se v dobrým, dokajd je čas. Nepude-li to jináč, voženim se sám, ha Matouš může čekát, haž se mu šikne něco lepšího.«

»To můžeš — to můžeš, teky my žádný milostě vod tebe nepotřebujeme, dyt tvůj Matouš není jediný ženich na světě. Náše Markýta potřebuje jenom ruku natáhnout ha na každýj prst se jí přilepí chlapců jako much,« vypnul se Zahořek a už i sám notář v té chvíli se lekl, že tentokrát to jde do živého a že se ti dva berani opravdu navždy rozejdou. V tom však podíval se na selku a zřetelně postřehl, jak se jí v očích zajištilo. Nesměl by býti už třicet let notářem ve zdejší kraji, aby rázem nepochopil, že může klidně sedět a čekat.

»To tak nejde,« vyskočila matka jako lvice, podepřela si boky a postavila se před Skřivánkově sedláka, »haby tvuj chlapce naši dívčí celý rok lehčil ha šeko jí nechál sedít. Sbíraný mlíko nemá žádnýj rád. Hdo slízal smetanu, vypije teky hustý mlíko. Vod toho sem tu eště já, matka. Dyt von Matouš nestál vod přípovědi jenom pod zamřížovaným vokýnkem, hale chodil k nám do sencí, Markýta ho chodila vyprovázet, celá ves to vli to ví, že líz za ní do komůrky...«

Jako krev červená se Markýta na kanapátku, hlavu studem klopí Matouš až ke kolenům — jenom starému Skřivánkovi se chtělo opět zavýsknout. Jasně a určitě pocítil v té chvíli, že vyhrál. »My, Křivánkové, sme přece jenom chlapci,« pochválil sebe i svůj rod v duchu. Napřímil se, vypjal bradu, neboť věděl, že má tak pevnou pádu pod nohama, že už mu nohy neuklouznou, ani že se neproboří a vážně řekl: »To se dovidáme pěknou věc. Jiná pomoc nebude, než že si necháte krávu s telátkem, Markýtu s dřátkem ha my holt jí věnec zaplatíme.«

Tohle říct Zahořici a do očí! Říct jí to před lidmi, před panem notářem! Takhle na ní vyžrát! Až v očích se jí zatmělo, nohy se pod ní leknutím roztráslly a jazyk jako by jí zdřevěněl. Jenom její muž zachoval i pod tou ranou rozvázný klid, postřehl bystře, že jeho protivník obnažil si velice citlivé místo a že nutno rychle do něho bodnout, než se vzpamatuje.

»Huž asi vopravdu jiná pomoc nebure,« ozval se proto u kamen. »Matouš nebure hani první, hani posledný z těch lumpů, co zkazí dívčí ha nechaj jí sedít. Tvůj syn není pacholek ha náše Markýta není žádná děvka. Její věnec nebude za pár stovek. To se prohneš, Křivánku, haž tě hu soudu zaspívám, co to stoj, zahrát si se Zahořkou dcerou,« hrozí sedlák jako černé mračno kru-pobltím.

»Neříkám, že si jí neveme. Hdo to říká? Ty to říkáš! Dyj Markýté co jí patří ha za štrnáct dní bure sedít hu nás v teple,« krotně znatelně Skřivánek a Zahořice rázem se vzpamatovala. Velebila v duchu svého moudrého muže, cítila se na koni a v sedle a rozjela se hned po nepříteli:

»Dyt hu nás teky nesedí na mrazu, dyt my teky máme — chvála Pánu Bohu — hde byt i co do huby dát, vono to nebure hu vás samyj med lízat. Celýj rok byt bez hospodyně, to si můžem představit, jak to tám hu vás vypadá. Půl roku haby jenom na vás prala ha zašivala, než vás přivede drobet do pořádku. Jen se kouknite, jak zapranou košili máš na sobě ty i hindie Matouš.«

Skřivánek ví, že se ženským jazykem prohraje každý boj, bojí se, že bude bit jako žito, že mu vyčte i utržený knoflík na kožichu, i odpáranou podšívku v beraničce, ale ustoupit se mu nechce, prohrát nesmí, ani s hanbou odejít.

»To sou šecko marný řeče, hloupý povídání žencký,« zamračil se kysele a obrátil se přímo k Zahořikovi: »Tak se tě naposled ptám. Přidáš Markýté tu krávu s teletem, nebo nepřidáš?«

»Huž sem řeč, nejsem přece žádnýj malýj chlapec, habych tancoval, jak ty vízdáš,« hrdě odsekl Zahořek a teď teprve vzchopil se znovu pan notář, neboť určitě poznal, že nadešla rozhodná chvíle. Neobyčejně vážně se rozhovořil, brzy se obrátil k Zahořikovi, brzy ke Skřivánkovi, zrakem dožadoval se souhlasu u mladých, neza-

pomněl ani na selku, mluvil chvílemi jako farář na kazatelně, chvíli zas jako advokát a soudce. Vložil jim, že události dospěly už tak daleko a tak se utvářily, že bez velikých škod a dalekosáhlých následků není radno, aby oba rody stály proti sobě jako berani, naopak, že je na výsost žádoucí, aby splynuly upřímným přátelstvím, spojily se pevným svazkem krevního příbuzenství, z čehož vzejde prospěch jedné i druhé straně.

Jako v kostele všichni zbožně poslouchají moudrého pana notáře, kterému plynou z úst taková krásná slova a zvláště teď zbystřují pozornost, když pan notář prohlásil: »Mám zprostředkující návrh, na který — jak pevně doufám — oba přistoupíte a tím na věčné časy veškeré spory zažehnáte.« Maličko se odmlčel, jako by si chtěl odpočinout a popřát posluchačům času, aby se připravili a pak za hlubokého ticha pokračoval: »Z písma svatého je znám rozsudek moudrého krále Šalamouna, kterým rozsoudil dvě svářící se matky o jedno dítě. Těm dvěma nemoudrým ženám podobáte se i vy, pánové! Hádáte se o jalovci, ze které se stala kráva s telátkem. Žádný soud na světě nemůže vás jinak rozsoudit, nežli naříditi, aby se kráva i s telátkem prodala a vy se oba rozdělili o stržený obnos rovným dílem.« Domluvil a čekal na účinek svých dobře míněných slov.

»To je moudrá rada,« vykřikla první Zahořice.

»Než bych tě jí dal, rači jí prodám řezníku na maso,« hned v zápětí ozval se její muž.

»Dyt já jí nemám mít, hajť ty jí teky nemáš,« vykřikl Skřivánek a radostně se zasmál při myšlence, že už se nebude moci Zahořek vypínat nad něho čistým plemenem a zdárnějším chovem hovězího dobytka.

»Tož jsme se šťastně dohodli a hned to sepíšeme,« odychl si teď notář, zamnul si spokojeně ruce, zavolal si písaře a už diktoval mu do pera »svatební smlouvu.«

III.

Zakaboněné nebe se venku vyjasnilo a čistým oknem podívalo se i slunéčko boží do kanceláře pana notáře Ptáčníka v Domažlicích. Vidělo tam obrázek mru a pokoje. Pan notář chodí po květovaném koberci od dveří k oknu, občas nahlédne do svých poznámek a opět diktuje jasným, kovovým hlasem písaři do pera, kolik strychů pšenice a žita musejí mladí sypat nastávajícímu výměnkáři, jaký hrnec másla mu nalít, kolik kop vajčiek odpočítat, kolik metrů dříví postavít, kde nechat místo ve stáji pro výměnkářskou krávu a jak bítit a v čistotě udržovat výměnkářskou světničku, ve které má Skřivánek ztrávit zbytek svého života.

»Jste spokojen, pane Skřivánku, že ano?« ujišťuje se notář souhlasem starého sedláka.

»Náramně,« přikývl výměnkář, který pozorně poslouchal, aby mu ani slůvko neušlo. »Šecko, jak sem to sám sypal nebožtíku tátovi, šecko tám dali, na nic nezapomněli. Jenom eště mi tám nadiktujou vyjrunky.«*)

»Na co pa ty potřebuješ vyjrunky?« ozval se teď Zahořek, »dyt máš peněz jako babek.«

»Na tabák, kamaráde, na tabák,« šťířil se Skřivánek, »já je platil, tak jen hajť je platí mladý teky.«

»To bys jim moh slevit,« míní Zahořice, »dyt sou to přece tvý děti, burou tě mít za to rači.«

»Slevit se jim to dycky může, já nejsem žádnýj kruťák člověk, jak burou do lesa volát, tak se buru z lesa vozývat, dyt pudou na mně s chlebem, já na ně nepudu s kamenem, hale psáno to byt muš.«

*) Čtvrtletní obnos peněz výměnkářský.

Skřivánek má svatou pravdu. Na »vyjrunky« má výměnkář právo a proto pan notář už diktuje, že každoročně o sv. Martinu, o sv. Matěji, pak na sv. Jána a Jakuba dostane výměnkář hotově vyplaceno po čtyřiceti korunách na dlaň.

»A teď už nemáte žádného přání ani dodatku? Všemu iste rozuměli a se vším souhlasíte?« optal se pan notář pro jistotu a přes skřípec rozhlédl se po všech tvářích, jež se k němu na tu otázku obrátily.

»V pořádku to je.«

»Jak se patří je to sestavený.«

»Ne pevnýj řetězec sou ty mladý huvázaný,« pochvaluji si obě strany a pan notář diktuje pomalu závěrečnou větu:

»Dokladem toho buďtež obou stran vlastnoruční podpisy.«

Písař udělal tečku, bez říkání vstal a zmizel tiše ve vedlejší kanceláři.

»Tak první to podepíše na důkaz souhlasu pa Skřivánek,« vyzval notář nastávajícího výměnkáře k podpisu. Ten hned poslušně vstal, položil na křeslo opatrně hůl i beraničku, které dosud držel, jsa stále jako k odchodu připraven. Pozorně vytáhl si z kapsy důkladné dřevěné pouzdro, vylovil z něho kostěné brejle, dýchl na ně až se zapotily, utřel je zas palcem a ukazovákem, posadil se za stůl, kde seděl až dosud písař a pan notář mu udělal na papíru tužkou čáru, kam se má podepsat. Skřivánek už vzal pero do ruky, namočil je, pro jistotu oklepal, aby neudělal na papíru kaňku, už i špičku jazyku vystrčil koutkem úst, když v tom odhodil pero, jako by jej pášlo a vykřikl: »Ouha! — jisto je jisto! Kvapky mívají hapky! Práce kvapná, málo platná!«

»Co pak se stalo?« lekl se notář, který se skláněl nad stolem a ukazoval bílým prstem se zlatým prstenem na místo, kam se má Skřivánek podepsat.

»Nic se eště nestálo, hale mohlo by se stát,« odpovídá Skřivánek. »Přečtou mi to eště jednou, možná, že si eště

SKŘIVÁNEK

JINDŘICH Š. BAAR:

na něco zpomenu!« Pan notář zoufale se zahleděl na krásné, stojánkové hodiny nad knihovnou, viděl, že pozlacená ručička zvolna se už blíží ke dvanáctce, beze slova však vzal smlouvu do ruky a počal zřetelně čísti: »Dnes, níže psaného dne a roku uzavřena byla smlouva, kterou Antonín Skřivánek postupuje a touto smlouvou už postoupil ve vložce č. 5. pozemkové knihy obce Borovna zapsané hospodářství se všemi právy a povinnostmi, se vším příslušenstvím, tak jak on sám je držel a užíval, neb držeti a užívat oprávněn byl do úplného, nezměněného vlastnictví svému synu Matoušovi a jeho manželce Markétě, rozené Zahorňkové, za dvacet čtyři tisíce korun — —»

»Dost,« vykřikl v tom Skřivánek tak velitelsky, že notář hned v půli slova, jako by utal, se odmlčel a zahleděl se na Skřivánka velice zvědavě. »Styrjadvacet tisíc korun, to máme dvanáct tisíc zlatek, máme to porepsát ha neviděl jsem eště ani halfe. Než porepíšu, muší ležít peníze na dřevě.«

»Ale ovšem. Snad mi přece důvěřujete? Na tom nezáleží, kdy je pan Zahorňk vyplatí, zda před podpisem anebo po něm,« usmívá se notář.

»Na tom tůze moc záleží,« zdvihá prst do výše výměnkář.

»Ha snad si nemyslíš, že je nemám,« vztýčil se hrdě teď Zahorňk. »Mámo, podyj mi knížku.«

Selka, která až dosud držela obě ruce sepnaté na víku proutěného košíčku, jako kněz nad kalichem, rychle hrábila dovnitř, vylovila čistý, pěkně vyšíváný šátek a podala jej muži. Zahorňk jej opatrně rozbálil, vytáhl z něho záloženskou knížku, ze které vykukovaly modravé okraje bankovek. Pro jistotu vytřásl šátek, nevytřásl z něho něco, zastrčil jej pak opatrně do kapsy, naslinil si prst a začal sázet tisícovky na tvrdý stůl. Skoro vesměs nové jí dal pan pokladník v záložně, když se mu ráno pochlubila Zahorňice, nač takovou ránu peněz potřebuje a přál jí štěstí, aby ty peníze přinesly mladým požehnaní. Hezká řádka pomalu rostla na stole, jak Zahorňk počítal, aby se nepřepočítal. Každý ten papírek žmolil mezi prsty, i proti světu jej pozdvíhl, aby se přesvědčil, nejsou-li snad dva k sobě slepené. Až jich šťastně vypočítal čtyřadvacet, roztáhl prsty na obou rukách a položil je na peníze: »Tak, tu leží, vidíš, že je mám. Ičko podepiš.« Skřivánek se usmál na penízky, jako na staré známé, znovu po starém zvyku olízl pero, namočil je, odstříkl a těžkou rukou, až péro skřípalo a vrzalo, napsal švabachem:

Anton Skřivánek.

»Ičko jsou tvý,« oddychl si Zahorňk a odtáhl ruce od peněz.

»Musím si pospíšet, dokajd je záložna vorevřiná,« obrátil teď hlavu Skřivánek po hodinách, rozepjal si pod kožichem vestu, vytáhl ze spodní kapsy svoji knížku, srovnal do ní peníze a už se loučil.

»Tak jim pěkně děkuju, že míli s náma trpělivost,« podával ruku panu notáři, »ha co sem dlužen, hani se neptám, dyť tam v tý smlouvě stojí, že šeko platí Zahorňk.«

»Ovšem, ovšem,« usmívá se pan notář, »těšilo mě a navštívte mě zase brzy.«

»Nedyj Pánbů,« usmívá se i novopečený výměnkář, »huž nechci s pánama do smrti nic mít, hani s Pánem Bohem ne.«

»To snad přece, pane Skřivánku. Právě naopak! Teď teprve budete mít hodně času chodit do kostela a nahradit, ošidil-li jste Pána Boha někdy o nějaký otčenášek.«

»I ba ne, hani modlit se teď nemuším, takový časy buru mít.«

»A proč byste se nemusil modlit?«

»To voni nevedí ha huž sou tak staryj? Nemuším se modlit, protože za vyjminkáře se modlí mladýj sedlák se selkou, baby si ho Pánbů brzy k sobě vzal.«

»Hale, táto, cák to povídáte?« ozvala se hned na kanapíčku Markýta. Oslovila po prvé Skřivánka tím sladkým jménem a výměnkáři to zřejmě polichotilo. Zadíval se na ni a když viděl, že má oči plné slzí, rázem změkl jako tvaroh, zakýval hlavou a stísněně se rozhovořil: »Mlč, dívče zlatá. Já vím, co mluvím. Dyť se toho teky dočkáš. I náš Němci za lesem říkají: »Übergeben und nimmer leben.«*) Schouli se jaksi sám do sebe, přikrčil se, vyrazil ze dveří, proběhl kancelář a utíraje si cestou slzy, jež se mu valily z očí, pelášil přes náměstí rovnou k domu, na jehož štítě zdaleka se leskl nápis: »Záložna.«

Ponuré ticho zavládlo v pracovně. I sám pan notář podlehl té podivné náladě, kterou tu zanechal sedlák. Ujistil mladé, že sám obstará jim ještě knihovni zavěšení celé smlouvy i potřebné kolkování listin a až to

*) Předati — a umřítí.

všecko bude v úplném pořádku, pak teprve že jim odevzdá smlouvu i účet.

Na děkanské i klášterní věži právě zvonili poledne, když se vyhrnul z notářské kanceláře a pocítil, že po tak perné práci mají žízeň i hlad. Zamířil proto jako domů do hostince »K Hadamovičom«, kam celé Borovno chodívalo, a našli tam už za stolem starého Skřivánka, skloněného nad kouřícím se talířem, plným horké, dršťkové polévky.

Duha míru rozklenula se nad oběma rody, jakmile se usadili ke Skřivánkovi, a vyplnala se výš a výš, čím déle seděli a čím více se množily čárky na porculánových talířích pod sklenicemi, které jim pan Adamovič ochotně nosil.

»Tý krávy je věčná škoda pod nůž,« zřista jasna rozkřikl se Zahorňk a pěstí udeřil do stolu, až si sklenice leknutím poskočily.

»Tak nám jí dyj, dyjt nám patří,« vyjel hned Skřivánek.

»Moura vám patří, tu si Markýtko vychovála, hale straka je ná, ta dostala v Praze premium ha já jí muším prodát fezníkom, páni spolknou mý zvířátko mílý — —« jako vosk měkl tvrdý Zahorňk, dravá bolest mu rozežrala srdce. Skřivánek se zrovna pásl na té sžíravé bolesti a rozkošl i blahem jen zářil.

»Tytyty!« hrozil prstem Markýtě, nevěšmaje si zdánlivě nářků Zahorňkových. »To tě máma špatně hlídala, hdyž náš Matouš si tě moh vzít před svarbou.«

»Ha vy tomu, táto, věříte?« usmála se naň Markýta čtverácky a oči jí v hlavě želmovsky hrály jako myšce. »To byste mě špatně znal ha Matouše teky. Dyť my přece si tu hanbu nehuděláme, habysme šil bez rozmarýny ha bez muziky k voltáři. To my sme vám mušíli jenom nahnát strachu, habyste se s našima snáz smluvili.« Div že mu při tom na prstu nestrouhala mrkvičku.

Skřivánek se hlaholně rozesmál. »Máte vy za hušmal Takle nás dostát! Hale ste za to hodný! Eště dnes mušíte na faru, vohlášky mít třikrát najednou, huž habysme tě, dívče mílá, míli doma.«

To řekl nahlas sice, přece však ho v nitru mrzelo, že takovým jednoduchým způsobem naběhl staré Zahorňci, že se lekl pohružky soudem, nechá-li Matouš Markýtu v hanbě a že tak lehce přistoupil pak na notářův šalamounský rozsudek. Nějak se odškodnit musl, ale jak? Podrbal se v hlavě, napil se, vyklepal svoji dřevěnku, nacpal ji znovu tabákem, div že nepraskla, vyšel i před hospodu, aby vyvětral a tam mu jistě sám Pán Bůh seslal dobré vnuknutí. Pohovořil si důvěrně s panem Adamovičem a celý proměněný vrátil se za stůl, kde dosud Zahorňk sám sobě nařikal nad smutným osudem milé jeho straky.

»Že tě není hamba!« pustil se teď do něho Skřivánek, »nařikat jako baba! Slovo dělá muže, neměls porpísovat, hdyž ičko lituješ!«

Pokračování ve čtvrtku

Denní Hlasatel 5
15. ledna 1991

Dohoda s VW podepsána

F. Tomáš - Praha

Dohoda o vytvoření akciové společnosti mezi německou automobilkou Volkswagen a automobilkou Skoda, Mladá Boleslav, byla v Praze parafována ještě těsně před vánocemi. Při podpisu byli přítomni místopředseda české vlády František Vlasák, zástupci londýnské úvěrové banky Credit Swiss, ředitel podniku Škoda-Mladá Boleslav Petr Dědek a předseda správní rady firmy Volkswagen, Karl Haan. Z předcházejícího rokování vyplynulo, že Volkswagen poskytne v novém roce Skodovce 120 milionů německých marek jako kapitál. Ten má být použit na úhradu platební neschopnosti. Podle sdělení místopředsedy české vlády se podařilo vyřešit i otázku daně z obratu, která je v dnešní výši neudržitelná. Pokud se auta budou prodávat, zůstane výška daně z obratu zachována. Pokud však auta nebudou prodejna a zůstanou na skladě, dojde k snížení daně. Dohodu mezi Skodovkou a firmou Volkswagen musí schválit ještě vláda. Předseda správní rady Volkswagenu zdůraznil, že jeho firma si je vědoma, že přebírá nejlépe fungující automobilku ve východní Evropě. Znovu opakoval, že nikdo z dosavadních zaměstnanců Škodovky nebude propuštěn. Nové Skodovce, která bude vybavena motorem a součástkami Volkswagenu dávají znalci trhu velkou šanci hlavně na východoevropském trhu, ale nevylučují nové pronikání Škodovky i na západní trhy.

Štěstí

Může být člověk šťastný? Dnes nejoblíbenější americký filmový herec, 41 letý Richard Gere řekl:

Jediný smysl naší existence spočívá v tom, abychom byli šťastní.

Jeho mladší kolega 30 letý Sean Penn říká:

Perfektně a dobře se narodíte. Pak se na tebe zřítí svět, který všechno pomalu, ale jistě ničí.

**Český národní hřbitov
v Chicagu**

již přes 100 let dobře slouží potřebám československé krajanské veřejnosti v Chicagu a okolí.

Pohřbívání do země, žehem a do krypt MASA RYKOVA MAUZOLEA s křídly dr. Ed. Beneše a gen. M. R. Štefánika.

Obstaráme letní i zimní zdobené hrobů, jakož i bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a ostatní potřeby a služby spojené s údržbou.

Tel. 788-8442, 539-8442
5255 No. Paulaski Rd.
CHICAGO, IL. 60630

Poslouchajte náš rádiový program každou neděli
v 9 hodin ráno na WCEV 1450

When you have questions
about investing...

see the
Banking Professionals.

At the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts

The Affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

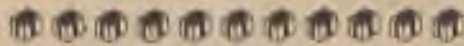
5801 West Carmel Road
Cicero, Illinois 60650

6001 West Ogden Avenue
Cicero, Illinois 60650

Phone 436-2000

OF MEMBERS
INSURED UP TO
\$100,000

FIDC

JEDINA ČESKA BANKA
The Berwyn National Bank
7112 West Cermak Road
Berwyn, Illinois
(708) 788-4700

Člen FDIC
OSLAUVUJE 52 ROKU

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel.: 484-4800

Apt. for Rent

CICERO

- 1 1/2 rooms \$265,-
- 2 1/2 rooms \$295,-
- 4 rooms \$400,-

Plus security deposit, heat included, stove and refrigerator. No pets. Austin Arms apartment c/o Central Federal savings.

708/656-5000 ext.235 Bob

Byt k pronajmutí

Berwyn, 18 Harlem. 3 1/2 místností, od 1. února, lednička, kamna, s topením a chlazením. Místnost na praní a rezervované parkování. \$400,-. Volejte:

562 - 2307

Cicero: Vic. 21st & Central, 2nd fl., 2 bdms \$430.00/mo. Plus Sec deposit. Immediate occupancy, Incl. kitchen appliances and heat. 2 bl. to Cermak Bus & Douglas El. 1 bl. to Jewel. No pets. Phone 9-4. for appt. M-F. (708) 656 - 3250

Hledá podnájem

46-letý Čech hledá podnájem nebo bydlení jako společník starších lidí. Pomůže s prací kolem domu. Volejte: 484-1255

Auto for sale

Is it true...Jeeps for \$44,- through the U.S. Gov't? Call for facts! 504-649-5745 ext. S-10654

Prodám

1984 Mercedes Benz, model 300 SD. Stříbrná barva, vevnitř modrá kůže. Ve výborném stavu, cena \$14,500. Volejte: (708) 484 5364

Mám největší sbírku titulních stránek novin v Evropě. Kolekce pochází z 250 současných i zaniklých států a je tištěna v 180 jazycích. Za noviny ze státu, ve kterém bydlíte zašlu poštovní známky, nebo barevné pohledy z Československa i Evropy.

Miroslav Brchel
Franka 1637

25601 Benešov, Československo

Bus. opptys Distributors

Wanted for eastern Europe, consumer and industrial products. Join International Network.

Write:
A.C.E.
P.O. Box 34631
Chicago, IL 60634-0631

Sametový přechod bude možná ilusorní

New York Times

Často se zdá, že Československo chce následovat svou sametovou revoluci k demokracii sametovým přechodem k tržnímu hospodářství. Pražští perfekcionista politici se snažili dát dohromady opatrný program o němž doufají, že je přeneseno ke kapitalismu bez bolestí, jaké má Polsko, a bez šokové terapie.

"Neměli bychom příliš spěchat s reformami, protože nesmíme mít neúspěch", řekl Jan Klacek, ředitel ekonomického ústavu při Akademii věd. "Když budeme mít nezdar, mohli bychom mít několik let stagnace".

Pan Klaus, ministr financí hleděl vytvořit správné podmínky pro reformu na příklad omezením zásoby peněz a snížením rozpočtového deficitu, tak aby ceny nestoupily do takové výše, že by se vymkly kontrole, když jim bude dovoleno jít nahoru 1. ledna 1991. Ale českoslovenští politici byli také kritizováni. Někteří ekonomové říkají, že Praha měla udělat víc, aby udělala konec monopolům v průmyslu a vytvořila soutěž a tak zabránila přemrštěnému stoupaní cen, když se kontroly odstraní. Avšak vládní úředníci říkají, že postupovali jak nejrychleji mohli a poznamenali, že změna byla zpomalena parlamentárním hašteřením a dlouhými debatami o slovenském nacionalismu, které měly za výsledek nesnadný kompromis.

Největším problémem v Československu je, že utrpí dvě rány najednou. 1. ledna budou zrušeny kontroly cen, a mnoho lidí předpovídá, že přijde devalvace koruny. Ten samý den začne Československo platit Sovětům za olej v tvrdé měně, při světových cenách. Očekává se, že tato změna bude stát národ o dva a půl bilionu dolarů ročně více, to jsou peníze, kterými se mohly zmodernizovat továrny nebo zlepšit výběr zboží v obchodech. "Pro Československo je to tragedií" řekl Klaus. Ale i s touto dvojitou pohromou vláda předpovídá, že výroba se tento rok sníží jen o pět až deset procent - mnohem méně než v Polsku. Říkají, že Československo, se 14-ti procentní roční inflací, nebude muset použít restriktivních zákroků jako měsíční 40-ti procentní úrokové míry jako to udělalo Polsko, aby brzdilo přílišnou inflaci.

Přijme se:

Loyola University

roznášeci jídla na plný - na částečný čas, pomoc do kuchyně, obsluha v jídelně, obsluha s jídlem, mytí nádobí. Musí se dorozumět anglicky. Hlaste se osobně nebo volejte po 1. lednu 1991.

Roh 6525 N.Sheridan Rd. a Loyola Ave., (2. posch. Mertz Hall) Chicago.
Tel.: 312 - 508 - 3341

Potřebuji do české restaurace, area Bensenville, cook a waitress, full or part time. Volejte: 708-766-5454

Přijme se osoba na lehkou práci nemusí mít zkušenosti, zaučíme, dobrý plat. Různé hodiny. 976 - 7355

Shampoo girl wanted

in Park Ridge
Call: (708) 692 - 3800

Hair stylist wanted

in Park Ridge with following
Up to 60% commission
Call: (708) 253 - 4541

Kde možno koupit HLASATEL:

- Austin a Čermák Rd. Cicero — stánek
- Miloš Pancner 6038 W. Čermák Rd., Cicero
- Prague Sausage 6312 W. Čermák Rd., Berwyn Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele 6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- Fred Pancner 6514 W. Čermák Rd., Berwyn
- Hon Oak Park & Čermak Rd. Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & Ridgeland Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & East Ave. Berwyn — stánek
- V New Yorku: Candy Store 1437 - 1st Ave., New York, NY
- Americké velvyslanectví v Praze

People once mistakenly believed eating carrots would aid asthma.

POTŘEBUJETE koupit, prodat, pronajmout, hledáte či nabízíte zaměstnání? Hledáte seznámení? Volejte přímo naše. odd. MALÝ OZNAMOVATEL Classified 749-1891 nebo 749-1898

Překládám do angličtiny legální doklady školní a osobní notářsky ověřené.

O. KOVAR

Pište na adresu:
P. O. Box 313
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

Poslouchejte Československou půlhodinku na radiové stanici WCEV 1450 AM každou středu a čtvrtek v 8.05 večer řídí Jerry Jiráč

INVESTOŘI, hlaste se!

Pro české vedení HI-TECH firmy se hledají investoři k zavedení výroby optických komputerových disků s vyhlídkou na multimilionovou spotřebu na zdejším i zahraničním trhu. Pospěšte, zájemci, a volejte o nezávaznou informaci na tento bezkonkurenční výrobek.

Volejte: (708)484-1118, kdykoliv

mučedníků, protože představovali v podstatě vše, co bylo v Rusku dobrého a po všechna ta léta se komunisté snažili je očernit a vymazat jejich památku ze srdcí ruského lidu, řekl Petr Koltypin z kanonisačního výboru v New Yorku řekl Spotlightu po ceremonii následující:

"Nepodařilo se jim to", dodal Koltypin. "Po nejméně deset let dostávala Orthodoxní církev mimo Rusko nekonečné žádosti a petice z území za Železnou oponou o kanonisaci nových mučedníků. To přinese s sebou velkou ránu pro sovětské plány na zničení křesťanského dědictví, na kterém bylo Rusko budováno". Koltypin nemohl mít větší pravdu, zvláště dnes, kdy jsou na cestě plány vystavět masivní kostel na místě, kde byl zavražděn car se svou rodinou a pravoslavní církev uvnitř SSSR má v plánu svou vlastní kanonisaci.

Protože vaše reputace je taková, že jejím základním principem je ukázat pravdu všem stranám", řekl Koltypin Spotlightu v době ceremonii v r. 1981, "doutáme upřímně, že budete tlumočit svým čtenářům tuto historickou událost světového významu".

Popsali jsme kanonisační ceremonie v důležitém článku vydaném dne 30. listopadu 1981.

Nezná žádné lítosti.

"Atheistický komunismus nezná žádné lítosti pro ty, které považuje za své nepřátele", řekl Metropolita Philaret, světový vůdce pravoslavné církve mimo Sovětský svaz při kanonisačních ceremoniích. "A ze všeho nejvíce se bojím náboženství a svobody. Teď, kdy jsme přehlíželi seznamy mučedníků za posledních 64 let (v r.1981), i když je nám z nich známa pouze malá část byli jsme naplněni úctou a bázní nad jejich vírou a chabrostí. "Tento pocit úcty byl obzvláště zřejmý, když jsme nedávno odkryli části svatých pozůstatků dvou umučených žen... Z těchto milionů... toto jsou relikvie sestry umučené carevny, velkovévodkyně Alžběty Reodorovny a její průvodkyně, jeptišky Barbary. Velkovévodkyně byla známá po celém světě pro svou zbožnost a dobrotu. Po úkladné vraždě jejího manžela teroristou, opustila svůj palác a založila dobročinnou společnost, žila životem jeptišky po celý zbytek svého života. "Často měla ve zvyku sama pečovat o nemocné jako prostá ošetřovatelka. Komunisté ji zatkl v Permu, daleko od Moskvy a uvěznili ji s několika jejími příbuznými...

18. července 1918 ji vedli i s ostatními, kteří byli s ní, do lesa a hodili je živé do hluboké šachty, pak hodili do šachty bomby. Venkovan, který byl náhodou nablízku, pozoroval skrytě jak šli na smrt při zpěvu nábožných písní a modlitbách. "Později byla jejich těla vykopána a předána Ruské orthodoxní církvi v Pekingu, odtamtud byla převezena do Jerusálema".

Části pozůstatků velkovévodkyně a jeptišky Barbary byly vystaveny při ceremonii v New Yorku.

Po 72 let lhali sovětské vůdce, jeden za druhým, o smrti cara Mikuláše II. a jeho rodiny, tvrdili, že vražda nebyla provedena, z osobního příkazu Lenina. Právě před svítáním 17. července 1918 byla carská rodina probuzena ze spánku a zavedena do sklepa palácové residence pensionovaného armádního inženýra jménem Nikolaj Ipatjev, kde byli vězněni. Byli postříleni a k smrti ubodáni bajonety. Když byli všichni mrtvi, byla jejich těla odvezena na venkov, rozřezána pilou a rozsekána sekerami, pak byla pálena celé hodiny, politá gasolineem. Když ani to úplně nezničilo pozůstatky, byly pak pokryty kyselinou sírovou. Nakonec byly vhozeny do louže vody na dně uhelného dolu.

Brzy na to, v dalším roce při průzkumu prováděném na Sibiři tehdy Bílou ruskou vládou, byly nalezeny četné relikvie mrtvé rodiny, jako přeska z carova opasku, šperky a prst císařovny.

"Způsob, jakým byl masakr připraven a proveden byl nejdříve zapírán a pak

ospravedlňován (kvůli předpokládanému spiknutí k osvobození cara), má v sobě cosi odporného, něco, co jej radikálně odlišuje od předchozích činů královražd a označuje jej jako predehru masových poprav 20. století, jak to napsal Richard Pipes, historik z Harvardské univerzity, v nové historii Ruské revoluce.

Lenin o tom vůbec nic nevěděl, řekl nedávno Michail P.Mchedlov, náměstek ředitele Institutu Marxismu-Leninismu komunistické strany v Moskvě. "Existují dokumenty popisující Leninův život po hodinách a minutách. Nenašel se žádný dokument, ve kterém by byl Lenin žádal o zavraždění carské rodiny".

Pravda vítězí.

Avšak sovětský týdeník "Argumenty i Fakty" uveřejnil minulý měsíc pro 33 miliony svých předplatitelů nálezy Edvarda Radzinského, dramatika, který prováděl výzkum knihy o carovi a který při tom objevil deníky, psané členem Leninovy tělesné stráže Aleksejem Achimovem. V něm Achimov vypráví, jak osobně dodal telegrafní kanceláři Leninovo nařízení vraždy cara a jeho rodiny.

Pravda o vraždách byla v roce 1917 vysílána ze Západu do Sovětského svazu. Boris N.Jelcin, nyní prezident Ruské republiky a široce uznávaný jako velký reformátor a odpůrce pomalých snah sovětského prezidenta Michaila Gorbačova o demokratisaci Sovětského svazu, nařídil, aby uprostřed noci byla buldozery stržena budova, kde se vraždy konaly.

V té době byl Jelcin vedoucím komunistické strany v Svěrdlovsku. Od té doby napsal v jedné ze svých vzpomínek: "Umím si dobře představit, jak dříve nebo později se budeme stydět za tento barbarský čin".

Objevil se kříž.

Pak ve více nedávných letech se objevil dřevěný kříž, anonymně vztyčený na tom místě, které je podél frekventované hlavní třídy Svěrdlovska. Dále tam někdo vztyčil železný kříž, a místo se stalo ohniskem pro modlitebni schůze a politická shromáždění.

Minulé léto schválila městská rada Svěrdlovska, která již není pod kontrolou komunistů, postavení malé kaple na tom místě.

Stalo se tak následkem masové demonstrace loňského roku v den výročí vražd když Ruská pravoslavná církev odmítla přijít k obraně demonstrujících, stovky následovníků hnutí pro uctění cara se odtrhlo od církve a připojili se k emigrantské církvi v New Yorku. Obávajíc se masivního odklonění, Rada kapli schválila. Avšak církev sama byla toho názoru, že kaple by nebyla dost velká, a schválila konstrukci velkého kostela, který slovy svěrdlovského arcibiskupa Melchisedeche bude "místem pokání, místem modlitby".

"Lidé milovali cara Mikuláše", řekl arcibiskup. "A po jeho popravě stále v lidech žije jeho památka". Eventuelně bude ovšem kanonizován jako svatý, řekl Melchisedech. "Je to pouze otázkou času".

Spotlight, 24. pros. 90

Přel.: mmj

Navštivte svobodné ČESKOSLOVENSKO 1991

Nyní bez viza a povinné výměny.

Každý měsíc máme 3 skupinové odlety do Prahy a Bratislavy za nejnižší ceny

Levné ceny do evropských měst

PRAHA	621.00	FRANKFURT	389.00
VÍDEŇ	489.00	MNICHOV	498.00
LONDÝN	349.00	PAŘÍŽ	389.00

Pronajmutí aut v Evropě za velmi výhodné ceny.
Za sluncem a příjemnou pohodou.
Jeden týden pobytu, letenka a hotel od:

JAMAICA	379.00	MEXICO	379.00
ORLANDO	329.00	HAWAII	753.00

Zavolejte o podrobné informace

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Road, Berwyn, IL. 60402
Tel.: 708-749-1333

ŠTASTNÝ NOVÝ ROK

Dovolujeme si touto cestou co nejsrdečněji poděkovat za přízeň a důvěru projevovanou během roku 1990 firmě F.Pancner, Inc. Věříme, že nám i nadále zachováte svou přízeň a přejeme Vám a Vašim drahým hodně zdraví, úspěchu a spokojenosti v novém roce 1991.

Máme velký výběr importovaného zboží z Československa a jiných evropských zemí

křišťálové sklo, keramika, granátové šperky, panenky, kuchyňské potřeby, koření, bylinky, cukrovinky, šátky na hlavu, pentle na kroje, kapesníky, české knihy, rekordy a kazety.

Trnka - Czech-English-English-Czech dictionary = \$7.95. Say it in Czech (English-Czech Phrase book) = \$3.50. Czech language program (Audiocassette with Lesson manual) = \$9.98.

Sušené hříbky imp. z Evropy, světlé, drobné, krájené: 1 lb \$26.50, 1/2 lb \$14.00, 1/4 lb \$7.50.

Velký výběr blahopřání v řeči české, slovenské, anglické, polské, německé a italské. Zboží je možno koupit na kredit karty VISA a MASTER CARD.

Přijďte, rádi Vás obsloužíme!

F. PANCNER, INC.

6514 W. Cermak Road, Berwyn, IL.

Tel.: (708) 484-3459

Zástupce Tuzexu

Obchodní hodiny: Denně od 9.30 ráno do 6.00 večer, v sobotu od 9.00 ráno do 6.00 večer, v neděli zavřeno.

Padesát let od bombardování Coventry

rfe

Ve středu 14. listopadu v 18 hodin 35 minut se zahalilo anglické město Coventry dobrovolně do tmy, protiletectvé reflektory za vytí sirén prohledávaly oblohu. Přesně jako před padesáti lety. Tehdy přišlo varování pozdě. V noci na 15. listopad 1940 je proměnila Hitlerova Luftwaffe v moře plamenů. Z katedrály svatého Michala zbyla jen věž a tři vnější zdi. 554 lidí zahynulo, 865 bylo těžce zraněno. Dvě minuty vzdávalo obyvatelstvo dnešního 310 tisícového Coventry čest památce obětí, než sirény odhlásily letecký poplach. Náletu se zúčastnilo na 500 letounů a během 11 hodin 56 tun zápalných, 394 tun tříštivých bomb a 127 min na město, které tehdy čítalo na 200 tisíc obyvatel. Kromě katedrály bylo 55 tisíc domů a 12 továren zničeno.

Také Londýn, Bristol, Liverpool nebo Glasgow byly za druhé světové války bombardovány, zčásti ještě intenzivněji než Coventry. Přesto zaujímá Coventry významné místo ve válečné historii. Poprvé bylo celé město bombardováním téměř "vymazáno" z mapy, jak Hitler hrozil.

Royal Air Force - britské letectvo, podnikalo sice nálety na německé území již od září 1939 a bombardovalo města: Cáchy, Dortmund, Essen a Hamburk, ale to vše jen s malým počtem letounů. Den po operaci "Měsíční sonáta - Mondscheinsonate", jak zněl cynický krycí název pro bombardování Coventry, vzlétlo 127 bombardovacích letounů RAF k prvnímu velkému náletu na Hamburk. Era kobercového bombardování začala. Jaká to musela být odvaha kapituluji probůsta Dicka Howarda, z katedrály v Coventry, který za jeden a půl měsíce po vybombardování města ve svém vánočním kázání vyzval ke smíření s Němci. Řekl tehdy:

"My, křesťané odpouštíme a odsuzujeme odplatu. Až válka skončí, budeme s těmi, kteří jsou dnes našimi nepřáteli, budovat křesťanský svět". Po válce se Howard angažoval za britsko-německé smíření. Podobně smýšlející byl i známý britský architekt sir Basil Spence, který vyhrál v roce konkurs na výstavbu nové katedrály v Coventry, hned vedle zničené. Revoluční architektonické řešení stavby z pískovce jej proslavilo po celém světě. Kolem obou katedrál se ve středu shromáždily čtyři generace Němců a Britů na tzv. Blitz Comemoration Day. K osmi stům pozvaných patřila také britská královna-matka a německý prezident Richard von Weizsacker, piloti obou zemí, pěvecký sbor z Drážďan a děti z obou zemí.

Uprostřed 70. let, po zpřístupnění archivů britské tajné služby se ukázalo, že ministerský předseda Winston Churchill věděl předem o bombardování Coventry z tajných německých radiových depeší, jejichž složitý kód se podařilo dešifrovat z britské skupiny ULTRA rozluštit. Němci tehdy důležité depeše šifrovali pomocí stroje Enigma, který patřil za absolutně bezpečný proti dekódování zpráv. Z toho historikové vyvozovali, že Churchill obětoval Coventry, aby se Němci nedozvěděli, například z evakuačních opatření, nebo z nebyvalé koncentrace obranných prostředků, že Velká Británie rozluštila jejich nejtajnější šifry. Podle názoru Londýnského říšského válečného musea z minulého týdne však není Churchillův záměr obětovat Coventry dokazatelný. Podle bádání historika sira Harryho Hinsleye obdržel sice Churchill 14. listopadu 1940 v jednu hodinu odpoledne, šest a půl hodiny před náletem, rozšířovanou německou depeši o válečném německém náletu na Anglii, ale bez udání cíle. Kapituluji probůsta nové katedrály v Coventry Oesterreicher se pokouší zbavit město trýzně z pochybností, jak to vlastně všechno bylo, slovy: "Kdo ví, jak to všechno bylo. Naše město nechce o tom už nic vědět!"

Západoněmecký spolkový prezident Richard von Weizsacker promluvil na slavnostním shromáždění v nově postavené katedrále. Ve svém projevu, předneseném anglicky, požádal o odpuštění za všechny, kteří se na bojích tehdy podíleli. Pak dodal: "Nám Evropanům se naskýtá možnost začít znova, možnost, která se dosud v historii lidstva nevyšklytla. Nyní je naší povinností se postarat, aby z Evropy zmizely národní, ideologické a náboženské překážky"

(Der Spiegel 46/90, SZ, 15. Nov.)

Kroucení hlavou nepomůže

Josef Herman

Člověku se ani nechce věřit ve sto roků, však pohled do kalendáře hovoří jednoznačně: 1891, před sto léty byla dokončena rozhledna na Petříně a zbudována lanová dráha.

V análech "o laně" zabírají nejvíce stránek zaručeně údaje o provozu, totiž kdy lanovka vypověděla službu a kdy zase začala jezdit po opravě a jak dlouho, než se opět něco porouchalo. Nevozila tedy Pražáky, kteří by jinak za jízdy prožívali nezmírající obvyklé překvapení, jmutých krásou pohledu na město a Hrad, zvláště střechy - zejména na jaře, kdy petřínská stráň září v jediném květu od bývalého semináře až na vrchol. Ty potíže s lanovkou pamatuji moc dobře, vždyť jsme bydlívali jen pár kroků vedle. Vzpomínám i na několik rodinných hostů, jimž máteř hodlala zkrášlit pobyt v Praze cestou na Petřín v lanovce, ale často je nepotěšila, protože lanovka jak z udělání byla dočasně mimo provoz. Tak hlásávala notoricky známá tabulka na dveřích.

Však pokud lanovka jezdila, bylo nám to událostí. Snad všem pražským klukům, pokud jízdu nezakusili jenom v žádostivosti. Div, že jsme nevypadli z oken za mlžení vozů na dvojkolejném úseku uprostřed svahu. Čelo nám hlubokými vráskami brázdily dohady, čím to, že se vozy nikdy nesrazí? Někdy jsme směli vystoupit už na Nebozítku a zatímco naši usedali v restauraci na šálek kávy, my pádili závodním stylem s kopce, abychom předběhli vůz, důstojně a tiše se šinoucí do stanice. Potom nás našelo vzrušení před odjezdem, až zazní zvonek - v USA, v Canadě ba i v Riu jezdí bondinha na zvoneček - patrně všechny lanovky světa jsou seřizeny či naučeny odjíždět po zazvonění a nesmí tomu být jinak. Kdekoliv, na předlouhé hony vzdálen od Petřína, prožíval jsem nezmenšené vzrušení před startem - ať nahoru nebo dolů. Lanovka nás vyvážela k rozhledně, která trošičku skromněji kopírovala nedávnou Eiffelovu věž v Paříži. Naši rozhlednu zbudoval arch. Vratislav Pacovský (1854-1924) u příležitosti Jubilejních oslav panování císaře Franz Josefa I., nikdy korunovaného českého krále.

Rozhledna nad Prahou je dílo smělé a kdyby to neoznámilo někomu skřípavě, řekl bych, že také zasloužil. Vždyť desetitisícům otevřela neopakovatelné panorama hlavního města. Skýtala pohled na jedinečný, slohově nerozbitný celek Hradu se sv. Vítem na vrcholu.

Na ochozu petřínské rozhledny vzrůstala láska ku Praze do srdcí těch, kdo ji takto poznali jakoby navíc a výsledkem byl a zůstává nehynoucí vztah k městu.

Jak šťastné a krásné to bývaly dny, když jsme vysoko nad městem určovali ulice, jednotlivé paláce i chrámy podle jmen, citlivě vedeni vřazovali dějinné děje i se jmény rodů, jež měly na nich účast, nebo zase připomínali jsme historické úseky národního života i z toho mála, co jsme již věděli ze školy a z knížek, nejvíce však z vyprávění mámy. Nikdy například nezapomenu na odvážné prohlášení našeho Franty, jímž poctil středověkou hradbu, sbíhající újezd: zeď vyvolala v Praze strašný hlad, prý i Karlu IV. kručelo v žaludku a tak na zdi nadělali zuby - proto ji také tak pojmenovali. Nějaká dětská fantazie a důležitost a chabá paměť mu popletla krále, hlad a zeď. Nicméně, srdečně jsme se tomu zasmáli ještě jednou, po nějakých padesáti letech na vrcholu Corcovada.

Když jsem stál na rozhledně naposled, byla neděle a krátce před polednem. Praha mlčela, jakoby zvony skutečně odletěly. Ve skutečnost i byly umlčeny... Fučel tenkrát zlověstný vítr a rozkymácel věž. Bez jiné možnosti, kýval jsem se s věží jakýmsi zkusmým odklonem do obou stran. Však rozkvetlé stráně pěly svou nejlíbeznější píseň. Její obraz se mi podivuhodně roztrásl, znepřesněl, nebo jsem špatně viděl, ani pořádně nevím, co mi zastíralo nezapomenutelnou panorámu. Ale přesně tato atmosféra obrazu se mnou jde světem, se zavřenými očima bych ji kdykoliv opakoval třeba poslepu, jako "včera" násobilku u tabule. Mocné zjhnutí se vzpomínkami na domov bezcitně přetíná závěrací hodina, sladěná s posledním vozem "dolů". Stihnem ji, přátelé, ještě nikdy nesehalala, jak je spolehlivá, nad skutečnost.

Zdůlí od Vltavy se můžeme ještě vrátit věčným pohledem vzhůru k rozhledně a poděkovat za vzácnou možnost vzpomínky, za důvěrně krásné oživení obrázku z Prahy našich mladých let a zamávat "nashledanou" - kdy? Kdy jen?

Medicare And You

Questions and Answers
U.S. Department of Health and Human Services
Health Care Financing Administration

Q. What is a Medicare "participating" physician or supplier?

A. One who agrees to accept the amount approved by Medicare as full payment for services and supplies for all Medicare beneficiaries.

Q. May a participating physician or supplier bill beneficiaries for more than the amount paid by Medicare?

A. A beneficiary must first pay a \$100 deductible for the year, then Medicare pays 80 percent of the amount approved for the service. The patient is billed for the remaining 20 percent.

Q. Does Medicare pay for long-term care in a nursing home?

A. No. But Medicare can help pay for acute care and rehabilitation services in a skilled nursing facility certified by Medicare. Even in such a facility, Medicare will not pay if the services are mainly personal care such as help in walking, getting in and out of bed, eating, dressing, bathing and taking medicine.

Q. Three years ago I chose to take Medicare Part A only. Can I now also get Part B?

A. You may still enroll in Part B

but the monthly premium will be higher, unless you continued to work beyond age 65 and were covered by an employer's health plan at the time you were first eligible for Medicare. In that case, you can get Part B on the same terms as you would have three years ago.

Q. Where can I learn about insurance to supplement Medicare?

A. The Social Security office or state insurance department can

provide you with a copy of the Guide to Health Insurance for People with Medicare. Developed by the National Association of Insurance Commissioners and the Health Care Financing Administration of the U.S. Department of Health and Human Services, it explains what Medicare pays and does not pay, discusses private health insurance and offers tips on shopping for such "Medigap" insurance.